

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogrske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12.50
četrtno . . . K 8.50
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inzerate) se
plačuje od četrstopenjske
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 279.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, 7. decembra 1910.

Čekovni račun 68.817.

Leto II.

Po draginjski debati v „ljudskem“ parlamentu.

V ospredju javnega interesa stoji in bo stalo navzlic njegovi famozni »rešitvi« v takozvanem ljudskem parlamentu draginjsko vprašanje. Je to problem, ki se tiče toliko celote kolikor vsakega posameznika in kateri zahteva za srečno rešitev najintenzivnejšega sodelovanja vseh javnih činiteljev. Gre za vprašanje, ki se ne da na mah srečno rešiti, ker se rešitev tiče mnogo nasprotujočih si — vsaj navidezno — gospodarskih interesov. Pri ozkem duševnem obzorju večine naših „ljudskih“ zastopnikov in pri trdovratnem porivanju enostranskih in šablonskih gospodarskih gesel v ospredje, smo vedeli že naprej, da se iz celega kriča v parlamentu ne bo izcimilo ničesar posebnega. Bila bi pa dolžnost vladina, da bi brez ozira na strankarske, pač pa z ozirom na resnične ljudske interese predložila parlamentu kak program za rešitev draginjskega vprašanja, kajti današnje stanje je neznosno in mora voditi do gospodarskih katastrof, katerim ni moči videti končnih posledic. Ali Bienerth ni mogel pri najboljši volji minuli petek najti niti jedne zasluge in zasluge vlade za olajšanje sedanje bede celega avstrijskega prebivalstva, dasi ima uprav ta baron v največji meri lastnost, da ume napraviti iz muhe slona; drugi član vlade, minister Weisskirchner pa je doživel s svojim polovičarstvom baš v draginjski debati težek parlamentarni poraz, kateri sicer tega klerikalnega poštenjaka prav nič ne vznemirja.

Ker naša »ljudska« državna zbornica še ni sklenila nikoli ničesar »ljudskega« — zato se je končala tudi draginjska debata s prav malenkostnim praktičnim rezultatom. Pišem današnji članek prav specijelno za to, da presodim, ali bomo ineli od tega rezultata kaj tudi mi Spodnji Štajerci. O zakonu za oskrbo cenemih stanovanj smo že poročali. Vpraša se sedaj, ali bodo izrabile te tri slovenske stavbinske zadrage v Mariboru, Celju in Brežicah njegove ugodnosti? Vpraša se, ali se ga bodo poslužile nekatere industrijske občine, bodisi v slovenskih, bodisi v nemških rokah, da oskrbe delavstvu cenen in zdrava stanovanja? Treba bo gledati, da si zbijemo kaj dobička iz tozadevnega fonda tudi za Spodnji Štajer, ker bo prišla pri razdelitvi in odmeri na posamezne dežele na nas itak dovolj mala svota. Toliko glede oskrbe cenemih stanovanj. Sklenila se je tudi resolucija za uvoz argentinskega mesa, od katere pa ne bomo imeli Spod. Štajerci sploh ničesar in je tedaj čisto odveč se za ali proti uvozu tega mesa razburjati. Pri nedostatih prevoznih sredstvih, visokih carinah na meso in tajnem ter odkritem uporu madžarskih Janošev je to »sredstvo« proti draginji sploh le prav neroden švindl in čuditi se je, da se je »ljudska« zbornica toliko ukvarjala z njim.

Iz tega pa je razvidno, da nima velika večina spodnještajerskega prebivalstva sploh ničesar od draginjske debate v parlamentu. Naše malomeščan-

stvo, obrtništvo, mali kmetje, delavci, uradništvo — ali vsi ti sloji, ki stavijo gotovo ogromno večino volilcev na Sp. Štajerskem, nimajo od draginjske debate ničesar. Ali morda pri nas ni draginje? Ali — imamo morda samo draginjo mesa? Ali nimamo nikakih zastopnikov v parlamentu? Da — imamo jih, toda nikdo ni spregovoril za te sloje niti besedice. Naša volilna postava je sploh taka, da se lahko z gotovimi, lahkomišljeno propagiranimi gospodarskimi in kulturnimi gesli doseže preglasovanje velike manjšine ali pravzaprav nezavedne večine, čije gospodarski interesi so, recimo konkretno, agrarnim geslom pri nas ravno nasprotni. Neprijetno nas je dirnil govor poslanca Roškarja, načelnika vodilne in vladajoče »ljudske stranke« na Sp. Štajerju. Mož je govoril o vsem mogočem — samo o sili in potrebi, katero trpi večina njegovih volilcev, ne. Kaj je treba pridigati pri nas o argentinskem mesu, ko ljudje nimajo vsled slabe letine niti krompirja in vsled obrambnih carin in borzijanskih »vinderjev in igralcev z žitom kruha. Dela in zasluga tudi ni nikjer. Vsled obstrukcije v štajerskem deželnem zboru so ustavljena vsa javna dela, regulacije rek, gradnje cest: splošno draginjo in bedo čutimo na Spodnjem Štajerju kakor malokje. Pa, »ljudski« poslanci bodo izposlovali za par gladujočih vasi državne podpore, ki bodo zginile v žepih gostilničarjev in nemških šnopsarjev botegarjev — in storili so vse v blagor in napredek milega naroda, pa mirna Bosna. Kaj jim mari, kako se godi vam, obrtniki, ki najbolj čutite slabo letino in pomanjkanje denarja, kaj jim mari, kaj delate vi, mali uradniki, mali trgovci in tako naprej. Boga in agrarni program kmečke zveze je treba poslušati in ubogati, pa je narod rešen in draginje konec.

Komu spadata Bosna in Hercegovina?

Monakovske »Neueste Nachrichten« so priobčile članek, katerega se jim je najbrže poslalo iz dunajskih vladnih krogov in v katerem se pravi: Komaj so nekoliko potihnile razprave in prepiri o aneksiji Bosne in Hercegovine, pa že nastaja sporno vprašanje, ali spadajo te »kronske zemlje« k Avstriji ali Ogrski. Tozadevne debate in izjave so že tako odločne in ostre, da se je treba na nje resno ozirati. Po madžarski razlagi so spadale anektirane dežele nekdanj, v davnih stoletjih, k ogrski državi in cesar Franc Jožef je baje prisegel pri slovesnem kronanju za ogrskega kralja l. 1867, da bodo vse nekdanje ogrske zemlje državni zvezi dežel krone sv. Štefana priključene. Zategadelj se mora baje proglas aneksije z dne 5. okt. 1908 tako razumeti da se tu ne govori o pripojenju okupiranih dežel k celi monarhiji, temveč da se samo proglašuje razširjenje cesarjevih vladarskih pravic tudi na te dežele. Ogrska vlada vstraja torej že od početka na stališču, da ste bili Bosna in Hercegovina dne 5. okt. 1908 v resnici pripojeni k Ogrski in da pomenja sedanje stališče Bosne in Hercegovine le

prehodno stanje k resnični spojitvi teh dežel z ogrsko državo. Ogrska vlada je celo izdala geslo: **Dajte nam Bosno in Hercegovino in mi sprejmemo za večne čase bančno in colninsko edinstvo z Avstrijo.** Na Avstrijskem so vplivni gospodarski krogi za tako poravnavo in kakor se pravi, ni nesimpatična tudi skupnim ministrom. Celot armadni krogi so se proglasili za njo pod pogojem, da priznajo Ogrji za to stalno enotnost armade. Nasproti temu pa je dr. pl. Jaeger mnenja, da bi bil akt aneksije z izročitvijo obeh dežel Ogrski po mednarodnem pravu kratkoma neveljaven. Ta akt ne dovoljuje bojda nikake druge razlage kakor da se obe deželi pripojita k skupni avstroogrski monarhiji, ker so ga v tem smislu priznali tudi oni, ki so podpisali berlinske pogodbe in je postal na ta način del mednarodnega prava. Ako bi se Bosna in Hercegovina priključili k deželam krone sv. Štefana, bi imeli bosansko-hercegovinski prebivalci pravico zahtevati posredovanje velevladi. — Dobili smo torej v naši državi novo, zanimivo, a zelo preporno politično vprašanje.

Politična kronika.

DRŽAVNA ZBORNICA.

V večerajnji seji je govoril za židom dr. Straucherjem, kateri je izjavil, da bodo židje glasovali proti proračunu, Italiani Conci. Izrazil je zahtevo Italianov, da se mora predloga glede italij. pravne fakultete rešiti na vsak način že pred Božičem. — Spinčič se je zavzemal za reciprociteto izpitov na zagrebškem vseučilišču in naznanil, da bodo glasovali Jugoslovani proti provizoriju. Kršč. socijalec Schoisswohl se je ukvarjal z obstrukcijo v štaj. dež. zboru, s katero da tudi ni zadovoljno slovensko kmečko ljudstvo. Protestira proti temu, da bi se slovenska obstrukcija v štaj. dež. zboru odkupila. (Hinavstvo! Op. ur.) Marckhl je protestiral proti podpori za izobrazbo slov. vseučiliških profesorjev, proti govoru Verstovškovega, sploh proti vsemu, samo proti temu še ne, da Slovenci živimo in plačujemo davke. Izmed slov. poslancev ni nikdo reagiral na prazen in hujskajoč Marckhlov govor. Saj dobri mož ne zna drugega ko psovati. Velikega političnega pomena sta bila govora posl. Olombinskega in Fiedlerja. Iz prvega je edsevala nezadovoljnost celo Poljskega kola z vlado, dr. Fiedler pa je označil stališče čeških poslancev nasproti vladi barona Bienertha. Pred vsem je naglašal, da stoje Čehi na strogo opozicijskem stališču nasproti vladi in da jih čisto nič ne skomina po ministerskih foteljih. Govornik je povdarjal, da vstop v vlado in večino ni v interesu čeških strank, ki s tem samo izgube na popularnosti med narodom, marveč samo v eminentnem interesu vlade same in države kot take. Dr. Fiedler je na to razpravljajal o narodnostnem vprašanju ter zatrjeval, da bi brezmiselnost in nespametna vladna narodnostna politika dovedla državo na rob popolne-

LISTEK.

Tast Kondelik in zet Vejvara.

27

Češki spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetlina.

Gospa Kondelikova je vzdihnala, kakor bi se ji znatno olajšalo. Toda takoj je zopet padla v otožen ton.

»Ako bi se to zgodilo pred tremi, pred dvema letoma, prav nič ne bi bila žalostna. Toda sedaj! Ko sem omožila hčer! Zdi se to, kakor bi čakala, da mi napravi mesto. Kaj porečejo ljudje!«

»Na to se najmanj oziraj, draga Beti. Tu go-spoduješ ti, pod tem stropom, za ljudi se ne brigaj.«
»Tako sem se veselila, da bova brez skrbi živela in sedaj — —« Gospa Kondelikova je pogledala k oknu in skozi okno v zimski popoldan. Oba misva več tega navajena — jaz in Kondelik.«

»Pa se zopet privadita«, je rekla teta Katinka.
»In če te to najbolj muči, Beti, veruj mi, da je kakor bogokletstvo...«

Ko je Katinka to govorila, je postal njen glas bolj strog. Gospa Kondelikova ni odgovorila. Brez besede, kakor bi bila posvarjena, je gledala naprej skozi okno!

»Skrbi te, Beti«, je nadaljevala teta Katinka,

»kaj bodo rekli ljudje. Povem ti, da ti bo marsikak gospa zavidala. Da, Beti, zavidala! Kjer so leta in leta zastoj čakali takega angeljčka in jim ga vendar ni štorklja prinesla — kjer vedno manjka, česar so se ljudje najbolj veselili — —! In ne bodo ti zavidale samo gospe, Beti —«

Glas Katinkin se je naglo spremenil, gospa Kondelikova jo je presenečena pogledala.

»Da, Beti«, je rekla Katinka in sedaj ne več z glasom tolažnice, ampak z glasom lastne razburjenosti. »Poglej moje življenje. Bila sem tudi mlada in sem tudi ljubila. Saj ti veš. Toda tedaj mi pravzaprav ni bilo popolnoma jasno, za kaj se gre. Tedaj sem smatrala za največjo srečo, živeti z možem, ki sem ga imela rada. Toda ko je mladost odbežala in ko sem videla, ko je tako nepremagljivo pritiskala name starost, ko sem nekega dne zavzeta spoznala, da sem odcvetela devica —«

Katinka je zajecjala. Gospa Kondelikova se je osupla ozrla nanjo.

»Saj nisem ničesar rekla, Katinka, s čemur bi tebe razžalila!« se je opravičevala v zadregi.

Katinka si je obrisala z robcem oči, čeprav so bile suhe in so jo samo pekle in je nadaljevala:

»— in ko je poteklo leto za letom, tedaj nisem več hrepenela po možu — medtem sem si pridobila tudi mnogo skušenj — toda šele sedaj sem spoznala, kako je to življenje pusto, ako ne more človek za koga skrbeti, kako je dolgočasno za — samo, opuščeno žensko, in tedaj sem bridko tožila,

da mi ni bilo usojeno imeti rodbine, Beti, deteta, na katerega bi vso svojo neizrabljeno ljubezen prenesla, hčere ali sina, Beti, čeprav brez moža in očeta, Beti! Samo otroka! Vidiš, Beti, to ni v meni zamrlo in ne bo zamrlo do smrti. Poglej, za koliko si ti srečnejša! Jaz stojim tu, stara devica, kakor strašilo v zelniku, samo v posmeh sosedom in njihovim dovtipom — samo spomni se, kolikokrat mi je to Venceljček sam zabrusil, vem, da ne iz zlobe, samo s klepetavosti. Opočkam se po svetu kakor izgubljena ovca, tako brez cilja in samo po poti k grobu, Beti, nad katerim ne bo zajokalo nobeno otroško srce in čeprav misem nikomur v nadlego, sem vendar povsod le peto kolo, pri vozu — in ti si imela vsa ta leta hčer, speljala si jo kakor koklja, prišel je pošten človek, položila si mu jo v roke, čez malo časa ti privede vnuke — in ti sama boš še mamica. Vidiš, Beti, tudi jaz ti zavidam!«

Gospa Kondelikova je skoro preplašena gledala Katinko, kako je z razgretim obrazom govorila v eni sapi te besede, kako ji je pri tem vsaka žilica na obličju igrala. V tem trenutku je začutila odkritosrčno usmiljenje do te stare device, kateri je vsled svoje lastne žalosti odprla stare, nezaceleljene rane. Naglo se je gospej Kondelikovi zazdelo, da se morata njuni ulogi spremeniti, da mora sedaj ona tolažiti Katinko, in vendar (si je mislila), vendar je samo ona pomilovanja vredna.

»Vidiš, Katinka«, je rekla mirno, »ravno zato,

ga propada. Glede češko-nemških pravnih pogajanj je dr. Fiedler rekel, da so Čehi pripravljeni se pogajati z Nemci, toda samo pod pogoji, ki jih je označil enotni češki klub.

VPRAŠANJE ITALJANSKE PRAVNE FAKULTETE.

Včeraj so bili torej pri ministerskem predsedniku posl. dr. Ploj, Šusteršič in Korošec glede obstrukcije proti predlogi italj. pravne fakultete na Dunaju in v zadevi jugoslovanskih vseučiliških želj. Bienerth je stavil poslancem predlog, naj bi se odkazala predloga italj. pravne fakultete posebnemu pododboru, kateri bi se naj nadalje o stvari posvetoval. Konference se je udeležil tudi naučni minister Stürgkh. Imenovani poslanci so izjavili, da se bodo v tem oziru posvetovali z jugoslovanskim vseučiliškim odsekom. Ta je imel sinoči sejo, o kateri se nam poroča: »Jugoslovanski vseučiliški klub je imel danes ob 6. popoldne pred predsedstvom poslanca Povšeta sejo, na kateri je referiral dr. Šusteršič v konferenci, ki so jo imeli on, dr. Korošec in Ploj z ministrskim predsednikom baronom Bienerthom in naučnim ministrom grofom Stürgkhom. Dr. Šusteršič je nato stavil predlog, naj se sprejme kompromisni predlog ministrskega predsednika, ki nasvetuje, naj se jugoslovansko vseučiliško vprašanje izroči pododseku proračunskega odseka, obstoječemu iz 12 članov. Dr. Šusteršičev predlog je bil sprejet z 22 proti 6 glasovom. Za zastopnika Jugoslovanov v tem odseku je bil določen dr. Korošec. Nadalje se je sklepalo o taktiki glede nadaljnjega postopanja. Sklenilo se je, da se ima o sklepih glede taktičnega postopanja varovati najstrožjo tajnost.«

Slovenski kmečki koledar

za leto 1911

z mnogovrstno poučno in zabavno vsebino in mnogobrojnimi slikami se dobiva pri **Narodni založbi v Celju.** — Stane po pošti K 1.20. **Naročite pravočasno! Naročite pravočasno!**

Štajerske novice.

K zadnjim sodnim imenovanjem na Sp. Štajerskem. Kakor smo že poročali, nas bode odslej pri sodniji v Celju osrečeval svetnik deželnega sodišča Kapun, kateri se zove nekaj let sem Gallinger. Je to sicer nekoliko netočna in nestvarna prestava, ki pa je zelo značilna za moža. Kapun-Gallinger je začel svoje sodnijsko delovanje v Vipavi na Kranjskem kot Slovenec; čim višje pa se je selil proti Mariboru, tem bolj se ga je oprijemalo navdušenje za kulturni nemški narod. V Laškem trgu je bil »miren« Slovenec, v Mariboru pa se je počasi začela v njem zbujati teutonska kri in v Velikovicu je že bil Nemec čiste pasme in krvi, član »nemškega« občinskega zastopa pod županom Pintaričem, ravnateljstva tamošnje mestne hranilnice — in gonatelj tamošnjega krajnega šolskega sveta, član tovo tudi član Schulvereina, Südmarke itd. **Smemo ga torej smatrati za hudega našega narodnega nasprotnika.** Z njegovim imenovanjem se nam je zgodila v Celju nova krivica in se nas na novo izziva in hujska k odporu. Da se je imenovalo ozir. da sta avanzirala v Celju tudi gg. dr. Kotnik in Krančič, se je pač zgodilo to zaradi tega, ker ju že absolutno niso mogli več prezreti zaradi dolgega službovanja in izvrstne kvalifikacije. Saj je splošno znano, da vleče dr. Kotnik kot civilni sodnik pri okrajnem sodišču za dva, istotako g. dr. Krančič pri kazenskem senatu okrožnega sodišča. Skrajno neumestno je, ako se taka imenovanja hoče smatrati za nekake »koncesije«. **Hudo izzivanje in preziranje upravičenih naših zahtev pa je, da je znova imenovan Nemec**

ker imam hčer, se ne morem ubraniti očitanjem. Omožila sva jo, ničesar se nisem nadejala in v duhu sem si že mislila, kako damo to hišo na Vinogradih Vejvarovim, moj bog, kdo naj bi ga drugi dobil in tu naglo — ali razumeš to, Katinka? — nastane delitev. In meni se zdi, da je vse moja krivda. Ali ne misliš, da bodo Vejvarovi prikrajšani?»

Ko je teta Katinka prej dokončala, si je brisala z robcem vroča lica; še po vprašanju gospe Kondelikove je nekaj časa molčala, potem pa je odgovorila:

»Kaj je Vejvara vzel hišo in ne Pepice? Kaj ni uradnik? Mlad človek je, delal bo, pomikal se bo naprej, nekaj bo prihranil in po vaju ostane zadosti za vse. In poleg tega, Beti, čeprav nisem bogata, kar je mojega, ne vzamem v grob, kolikor časa bom živela, se ne pritaknem kapitala, bližnjih sorodnikov nimam — dobro veš, da bodo podedovali tvoji otroci...«

Gospa Kondelikova je prišla Katinko za roko, katero ji je odkritosrčno stisnila.

»Ti si dobra duša, Katinka, in Bog ti naj da dolgo življenje, zelo dolgo, da ne bi dolgo-dolgo časa nihče za teboj podedoval. Saj nimam razum tebe nikogar, komur bi lahko potožila in odkrila svoje srce. — Toda veš, človek takole o vsem pre-mišlja: veselila sem se, da mi ne bo treba skrbeti za nič drugega, kot za svoje vnuke in sedaj boni imela nove lastne skrbi. Ali me razumeš?«

Obraz Katinkin je postal resen.

(Dalje sledi.)

Kotzian za inspektorja sodišč v izključno slovenskem ozemlju. To imenovanje je sumljivo že zaradi tega, ker sledi inspektoratu navadno imenovanje za predsednika okrožnega sodišča in je javna tajnost, da je Kotzian kandidat na Wurmserjevo mesto predsednika okrožnega sodišča v Celju. Proti temu moramo še pravočasno protestirati in se najostreje upreti. In kaj naj še le porečemo k prestavljenju glasovitega Dolezella-Doležala iz Konjic v Ptuj? Saj nam je še vsem znana njegovo bratstvo s ptujskimi renegati; bil je z Watzulikom in drugimi takimi junaki vred v Glasovi šoli, in kako je Glas spoštoval že itak Slovincem krivične zloglasne jezikovne naredbe, je splošno znano. Doležal je prebil sedaj tri leta v Konjicah in nemškutarilo se je sedaj pri tem sodišču več ko kedaj poprej. Ali bodo vtaknili v ptujskem okraju Doležalovo prestavljenje mirno v žep? In kaj bo s Konjicami? Konjice so bile poprej slovensko posestno stanje, katero se nam je l. 1907. pod Beckom z Laškimi trigom in Šoštanjem vzelo, navzlic temu, da so to sami slovenski okraji. Konjiški Slovenci, zganite se! Kako se pri nas v Hochénburger-Pittreichovi eri postopa, je jako lep in poučen vzgled tudi Sv. Lenart v Slov. gor. Tam je že dolgo, dolgo časa izpraznjeno mesto slov. sodnika; provizorično je tam sedaj koroški Nemec dr. Traun, ki ne zna slovenski in je povrh tega med vodji lenarskega »nemštva«. Ker mu je Sv. Lenart preslabo mesto, noče zanj prositi, slovenskih prosilcev pa ne upoštevajo! Očividno se čaka, da napravi kak renegat ali kak zabiti Nemec sodnijski izpit, da se ga potem v Sv. Lenartu namesti. Tako se postopa sedaj s spodnještajerskimi Slovenci! Sodnijska uprava vtakne k vsakemu zakonitemu okrajnemu sodišču, kjer je okrajni sodnik Slovenec, kakega Nemca ali renegata za »kontrolno«; kako se ta izvršuje, bi lahko navedli par kričečih slučajev! Pri velikih »okrajnih« sodiščih, kakor n. pr. v Ptuj in drugod, pa niti jednega slovenskega sodnika, ki bi ne bil tam zaradi »kontrole«, temveč v interesu lažjega obče-vanja z ljudstvom in umevanja njegovih želj in potreb. A sodnijsko vprašanje smatra večina naših »ljudskih« zastopnikov za »uradniško« vprašanje — in to je potem še opora in vsodbuda sedanjega zares »turškega« sistema pri spodnještajerskih sodiščih!

Roparski napadi v celjski okolici. Te dni se je vračal tesar R. pozno na večer iz Prekorja proti domu. V gozdu med Prekorjem in Škofjovasjo sta ga ustavila dva neznana moža in zahtevala od njega denar. Ko nista pri njem ničesar našla, sta ga pustila dalje. To je že zopet nov slučaj! Ljudstvo je silno zbegano, skrajni čas je, da pristojne oblasti enkrat energično posežejo vmes.

Iz Št. Jurja ob J. ž. V nedeljo, 18. dec. po večernicah zboruje moška podružnica sv. Cirila in Metoda v kolodvorski restavraciji. Za to priliko smo preskrbeli tudi potrebna predavanja, kakor: s skiptikom — predava g. nadučitelj Černej iz Griž, času in zborovanju primerno pa govori našim zborovalcem že dobro poznani družbini pot. učitelj g. I. Prakoršek. Ker so taka ljudska predavanja velikega izobraževalnega pomena, ker delujejo najbolj na vzbujo narodne samozvesti in odločnosti, opozarjamo vsakega posameznika ter vse domačine, da tudi med ljudstvom poskrbijo za primerno udeležbo že vnaprej. Da se ognemo stroškom ter lahko temveč darujemo družbi, naj veljajo te vstice za uljudno vabilo. Obenem pa nam je tudi skrbeti, da pomagamo glavni družbi s svojimi zneski kolikor največ mogoče, saj se gre za naš lastni obstanek. Pomagajmo, darujmo sebi, žrtvuimo svojemu rodu, svoji domovini! Porabimo to priliko, da zberemo primerni jubilejni dar, da vzdramo vsaj jeden kamen v narodno stavbo! Št. Jurčani so vedno sloveli med prvimi podporniki in pospešitelji narodnih svetinj — naj ne bodo tudi tukaj med zadnjimi — če so že med poznimi. Vaš velik obisk, vaša velika požrtvovalnost naj to dokaže. Zato pa vse, kar čuti vrlo narodno, 18. dec. na zborovanje — v lastno korist, za narod svoj in dom!

v Mestno gospodarstvo celjsko. Iz verodostojnega vira poizvemo, da namerava občinska uprava celjskega mesta izročiti 68 oralov svojega bukvoja nekemu židu, baje iz Reke, in sicer tako, da tisto tekom petih let povsem izseka in ob enem na novo zasadi. — Seve celjski mestni očetje rabijo denar; je-li pa racionalno postopajo z mestno imovino: to jim je deveta briga. Saj tudi z lesom, ki ga imajo že drugod v svojih gozdih leta posekanega, čudno ravnaajo. Niso ga spravili občasno; a zdaj, ko je že ves premerel, ga spravljajo; a ne vprašaj, s kakimi troški! Kdor zna, pač zna. — Zadnji čas je že res, da se kaj ukrene v prednugačbo občinskih razmer celjskih ter da se v to jamejo resno brigati tudi slovenski krogi! Argus.

v Mestne deške šole voditelj Fr. Zeder (Čedar), doma na Zg. Polskavi pri Mariboru, torej pristen »German«, v Celju noče razumeti slovensčine ter odklanja — seve »per ordre di Mufti« vse slovenske dopise. — Mož se bo že ugnal ter bode že še vzprejemal slovenske listine. Smo že poznali slične ptičke!

v Umrl je pri Malinedelji 5. tm. župnik Šoštarčič, o katerem smo včeraj poročali, da ga je zadel v nedeljo mrtvoud. Danes je bil pogreb. Mož se s politiko ni mnogo bavil.

»Klub slovenskih trg. sotrudnikov v Celju« ima jutri 8. t. m. svoj redni sestanek v »Stalni kletli«. Ob tej priliki se vrši domača zabava. Svira znana gaberska godba. Vstopnina 30. vinarjev. Prijatelji kluba dobro došli. Začetek ob 5. uri pop.

Odhrevi iz porotne pravde Fridrichi contra Spindler. V tej porotni razpravi je bil zaslišan med drugimi, kakor smo poročali tokrat, tudi patrovski nadučitelj g. E. Slanc in je izpovedal na podlagi dat in aktov silno neugodno za tožitelja Fridricha. Tega zagovornik, že znani protestant dr. Zangger, je v svojem plaidoyeru skušal z raznimi neokusnimi opazkami zmanjšati utis te izpovedbe in je šel celo tako daleč, da je g. Slanca žalil. Dejal je namreč, da porotniki ne smejo Slancevi izpovedbi verjeti, češ »da je država uvedla preiskavo duševnega stanja Slancevega«. Dalje je dejal, da mora izjava g. Slanca biti za porotnike »luft«, češ da so kot priče govorili »poštenjaki«. Takih žalitev si g. Slanc ni mogel pustiti mirno dopasti, in ker g. dr. Zangger vkljub svoji obljubi ni dal zadoščenja, ga je g. Slanc tožil. Danes bi se inela pred tukajšnje okrajno sodnijo vršiti obravnava, a je dr. Zangger ponudil poravnavo in podal sledečo častno izjavo: »Podpisani dr. Fritz Zangger, odvetnik v Celju, izjavlja, da je v javni porotni razpravi pri okrožni sodniji v Celju dne 25. okt. 1910, sicer le, da stori svojo dolžnost kot zastopnik zasebnega tožitelja F. E. Friedricha in le na podlagi danih mu informacij, rabil v svojem plaidoyeru besede o baje se vršči preiskavi duševnega stanja g. Slanca. Izjavlja sedaj, da teh neosnovanih trditev ne more vzdržati in da nima osebnega nobenega povi-da se dotikati osebne in stanovske časti g. Slanca.« Tako klaverno je torej končala po Fridrichu in-scenirana klerikalna kampanja zoper g. Slanca.

Umrla je v nedeljo 4. t. m. na Bregu pri Ptuj po sestnici Jožefa Sima v 66. letu.

v Napad na Sokola. Dne 3. dec. 1910 se je napolnil Ježe Verščaj, vrli član Sokola v Rajhenburgu, proti Stolovniku po opravkih. Ko je bil že izven trga, ga je napadel z odprtim nožem sin Matevža Radeja iz Dovškega, veren »Orel«. Čestitamo gospodu načelniku na izbornih uspehih.

v Odlikovanje mlade skladateljice. Gospdč. Fanika Brandl, enajstletna hčerka gosp. Josipa Brandla, izdelovalca orgelj v Mariboru, je za 80-letni rojstni dan cesarjev zložila in uglasbila pesem ter jo poslala Njegovemu Veličanstvu, ne da bi stariši ali kdo drugi kaj vedel o tem. Njegovo Veličanstvo je nad tem izkazom ljubezni in naderjenosti otrokovo bilo tako uzradoščeno, da je odredilo, da se pesem in skladba pridruži c. in kr. družinski fidejkomisni biblioteki. V nedeljo, 4. tm je mariborski okrajni glavar izročil gđč. Faniki najvišji odlok.

v Iz Maribora. Orijentalna umetniška družba Vaclav Kautsky priredi v četrtek, 8. tega meseca ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih Narodnega doma umetniško predstavo. Občinstvo se vab k obilni udeležbi.

v Zborovanje konjerejcev v Ormožu. V nedeljo 18. tm. se vrši ob pol treh popoldne v gostilni Skoršiča zborovanje konjerejcev. Na dnevnem redu je tudi ustanovitev konjerejske zadruge za rejo težkega noriškega plemena.

v Mrtva ženska v kanalu. 4. tm. so našli pri Špilfeldu v tamošnjem tvorniškem kanalu mrtvo truplo neke ženske. Oblečena je bila v črno obleko in imela popolnoma nove čevlje. Stara je kakih 30 let, ime dolgo, svetlorjave lase, zlat zakonski prstan in zlate uhane. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Št. Ilj.

v Brez slovesa zginil. K Sv. Roku v rogaškem okraju pristojni Urban Novak se je pred kratkim klatil v okolici Vorana. Naenkrat je dobil nentešljivo željo po potovanju, a manjkalo mu je za to potrebnega denarja. Kmalu je našel neko osebo, ki se je dala opehariti za 100 kron. Kose je še prej najedel in napil pri nekem gostilničarju, je zginil brez sledu, ne da bi se poslovil pri svojih dobrotnikih. Orožništvo že zasleduje »nehvaležneža«!

v Iz orožniške službe. Poveljnikom novo ustanovljenega orožniškega oddelka št. 10 v Radgoni je imenovan poročnik deželnega orožniškega poveljstva št. 5. v Ljovu Franc Žiwny. V uradno področje novega oddelka spadajo politični okraji Radgona, Ljutomer in Feldbach.

v Iz montanske službe. Rudarski nadkomisar v Komotavi Viljem Seefeldner je prestavljen za uradnega vodja v Celje.

Vse one cenj. naročnike, ki še niso poravnali naročnine za »Narodni Dnevnik«, opozarjamo zopet vljudno tem potom, da store to v kar najkrajšem času. Pri vplačevanju naj se blagovoli vedno pripisati številko, ki jo ima ovojnica. Upravišтво.

Druge slov. dežele.

V **Puščarstvu Čeh.** Iz Pulja poročajo: Tu so aretirali češkega inženirja Bobeka, ki je bil tu pri vojaški vaji, in sicer iz političnih ozir, ter ga prepeljali v Prago. Bil je predsednik neke razpuščene češke mladinske organizacije.

Vsled prevrnjene svetilke se je 35 glav živine zadušilo. Iz Beljaka poročajo: V noči na soboto je v hlevu posestnika in gostilničarja Cegnarja v Moljčah pri Beljaku poginila vsa živina. Hlapec je namreč pustil v hlevu pri svoji postelji goreti svetilko. Konj, ki je stal poleg postelje hlapčeve, je svetilko prevrnil. Ker je bila v hlevu velika sopara, se sicer ni vnel hlev, pač pa se je vsa živina zadušila. Posestnik ima 6000 K škode, ker mu je poginilo 13 glav goveje živine, 2 konja, 11 prašičev in 9 ovac.

Saksonski kralj v nevarnosti. Kakor se poroča iz Trbiža na Koroškem, je bil saksonski kralj Avgust, ki je te dni lovil v rajberskem revirju, v nevarnosti, da ga zasujejo lavine. Nastopilo je odlično vreme in od vseh strani so se drvale snežne lavine v doline. Kralj se je zanimal za to mogočno naravno prikazen, dokler ni postala situacija zanj nevarna. V njegovi neposredni bližini se je namreč pridrila močna lavina; lovci so komaj spravili kralja na varno.

Naslov cesarskega svetnika je bil podeljen občinskemu predstojniku Fridrichu Seifritzu v Žitari-vasi na Koroškem, znanemu nemškemu zagriženču.

Grof Montecuccoli, poveljnik mornarice, je prekinil svoje nadzorovanje in se je podal na Dunaj.

Naše slovenske gospodinje zahtevajo povsod Kolinsko novo kavino primes ker je to najboljši in edini slovenski izdelek. 167 7

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

IZ PARLAMENTA.

Dunaj, 7. dec. Zbornica nadaljuje generaino debato o proračunu. Posl. Hraske nadaljuje včeraj začel govor. Po govoru posl. Tomaszewskega je bila generalna debata zaključena in govori kot prvi generalni govornik posl. Niessner.

VOLITVE NA ANGLEŠKEM.

London, 7. decembra. Tretji dan volitev je prišel vendar enkrat vladnim strankam napredek. Do 9. ure zjutraj je bilo znanih 298 rezultatov; izvoljenih je 146 unijonistov, 107 liberalcev, 19 social-istov in 26 Ircev, torej skupno 152 ministril-cev proti 146 opozicijskalcem. Od začetka volitev so dobili unijonisti na novo 12 mandatov, 10 od li-beralcev in 2 od socialistov; socialisti so dobili od unijonistov 3 mandate, liberalci pa so ostali na isti višini ko poprej; prve zgube so pokrili z osvo-jitvijo 10 konservativnih (unijonističnih) sedežev na novo.

IZ OGERSKEGA PARLAMENTA.

Budimpešta, 7. decembra. Ogerska državna zbornica še vedno obravnava vsled zavlačevanja Justhovcev proračunski provizorij. Istotako hočejo Justhovci tudi zavlačevati razpravo o srbski trgo-vinski pogodbi, da ne pripuste čim dalje na dnevni red predloge o nadaljni skupni državni banki.

HIŠA SE JE ZRUŠILA.

Budimpešta, 7. decembra. Neka nova stavba v 10. okraju se je zrušila, pri čemur je bilo več delav-cev zašutih; jeden je težko, 5 lahko ranjenih. Ne-znano je, ali je več žrtev ali ne.

OBSOJEN NAPADALEC NA FRANCOSKEGA MIN. PREDSEDNIKA.

Pariz, 7. decembra. Tukajšnje policijsko sodi-šče je obsodilo mizarja Lacourta zaradi napada na min. predsednika Brianda na 3 leta ječe.

NOVA CERKEV NA DUNAJU.

Dunaj, 7. decembra. Ob navzočnosti cesarja in več nadvojvod je bila danes slovesno blagoslov-ljena nova cerkev v Simmeringu.

BIVŠI PERZIJSKI ŠAH ODPOTOVAL IZ DUNAJA.

Dunaj, 7. decembra. Bivši perzijski šah Mu-amed Ali Mirza je po enomesečnem bivanju na Dunaju odpotoval s svojo rodbino v Meran.

GROF FORGACH — TAJNI SVETNIK.

Dunaj, 7. decembra. Za tajna svetnika sta ime-rovana poslanika Karl pl. Braun in grof Ivan For-gach v Belgradu.

BRNSKI ŠKOF PROTI DVEMA DUHOVNIKOMA — ČESKIMA AGRARCEMA.

Brno, 7. decembra. Škofijski list priobčuje škofov odlok, s katerim se prepoveduje znanima češkoagrarnima duhovnikoma Vacku in o. Kroi-cherju pridigati in udeleževati se političnih shodov v brnski škofiji. Povod tej prepovedi je agitacija proti češki klerikalni stranki.

Tržne cene.

Dunaj, 6. dec. Borza za kmetijske pridelke. Zozir na slaba poročila z efek-tnega trga in iz inozemstva je bila tendenca danes slabejša. Pšenica, rž, oves in kornuza so za 5 v in popustili; promet je bil majhen.

Budimpešta, 6. dec. Mast. Svinjska mast 166, namizna slanina 144.

Praga, 6. dec. Sladkor. Surovi sladkor K 20'75, nova kampanja K 21'75. Tendencia: mirna, vreme oblačno.

Budimpešta, 6. dec. Žitna borza. Pšenica za april K 11'15, pšenica za maj K 11'10, pšenica za okt. K 10'84, rž za april K 7'85, oves za april K 8'41, kornuza za maj K 5'64. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca medla, promet 16 tisoč m. stot., pšenica v efektivu za 5—10 v cenejša, ostalo mirno, termini oslabei. — Vreme oblačno.

Trst, 6. dec. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 27³/₄ do K 29⁵/₈ za dobavo K 27³/₄ do K 29¹/₈. Tendencia mirna.

Budimpešta, 6. dec. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 144—146, mlade težke 150—152, mlade srednje 156—160, mlade lahke 162—163 v kg. Zaloga 17.795 komadov.

Lepi za trgovino z železom pripravi trgovinski prostori

se oddajo v najem. — Več pove Fr. Cvek, Kamnik, Gorenjsko.

652 3-1

Prevzame se takoj ali pozneje dobro idoča

trgovina

na deželi ob staciji ali v mestu. — Ponudbe na naslov: Poštno ležeče M. Dobova, Sp. Štajer do 20. t. m. 648 2-1

Toifl-ov
Talanda
Ceylon
čaj.

639 10-1

Zastonj in poštnine prosto

pošlje na zahtevo vsakomur pravkar izdani katalog:

Domača knjižnica 1911.

Seznam izbranih najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih 651 6-1

knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Leto 1911

Ilustrovani narodni koledar

letnik XXII. izide v kratkem.

Slavna društva, knjižnice in čitalnice, kakor tudi privatnike opozarjamo, da ga naroče pravočasno.

Zvezna tiskarna v Celju.

Leto 1911

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

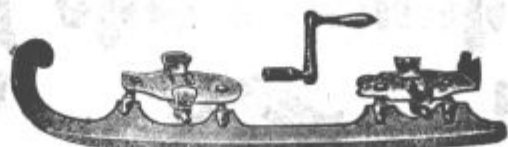
edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberskega in modnega blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica,

511 35-26

Za Božič

in

Novo leto

priporočam

gramofone

in slovenske plošče z najnovejšimi posnetki, nadalje pisala, drsalke, otroške sanke, samovare, čajne opreme ter vsakovrstne hišne in kuhinjske predmete, stojala za božična drevesca.

Peter Majdič, veletrgovina „Merkur“, Celje

Pri nakupovanju naj se gleda na varstveno znamko, ki se nahaja na originalu. H oboju

Vsak posestnik konj
naj rabi le splošno znani
originalni H ozobec
z znamko

Stoji močno: Vsaka nepravilna iz-
ključena: Edino praktičen za gladka
pota: Dobiva se v podkvalnicah
in trgovinah z železnino.
Svarilo Samo H ozobec se pravi,
ker so iz posebnega jekla. Pazite
na ponaredbe, ker drugi izdelki so
iz slabega materiala.

Pri nakupovanju naj se gleda na varstveno znamko, ki se nahaja na originalu. H oboju

Iščem dobro idočo

trgovino

na deželi. Naslov: C. T. 101, Kranj.
645 2-2

Učenka

14 letna, krepka in zdrava, z dobrimi spriče-
vali se sprejme takoj v večji trgovini z me-
šanim blagom. Znanje obeh deželnih jezikov.
— Ponudbe se naj pošljejo na upravništvo
tega lista. 649 3-2

Sukna

in modno blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno, Humpo-
lec, Češko. Vzorci franko.

**Najprimernejše
darilo otrokom za
so knjige s podobami, dobijo se v Zvezni trgovini v Celju.**

BOŽIČ

Metulji v podobah. 129 barvanih podob s sloven-
skimi, nemškimi in latinskimi imeni. 80 v.
Hrošči in žuželke v podobah. 137 barvanih podob
s slov., nemškimi in latinskimi imeni. 80 v.
Planinske cvetke v podobah. 47 barvanih podob s
slov., nemškimi in latinskimi imeni. 80 v.
Zoologijski atlant. Sestavljen H. Leutemann. Slovenski
mladinski razložil A. Pavlin. 24 tabel s 225 ko-
loriranimi slikami in 57 strani besedila. Trdo
vezan 6 K.
A-B-C v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja.
Elegantno vezana 1 K 60 v.
Deca roma, okrog doma. Kolorirane slike s pes-
micami. Broširana 24 v.
Kaj pripoveduje čarovnica. Zbirka kratkih pravljic
s krasnimi koloriranimi slikami. Kart. 1 K 20 v.
Kaj pripoveduje čarovnica. Izdaja na močni lepenki
2 K 40 v.
Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega
živalstva brez besedila. Broširana 40 v.

Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami.
Kolorirana izdaja. 1 K 50 v.
Palčki Poljanci. Slike in besedilo napravil E. Krei-
dolf, preložil Oton Zupančič. Eleg. vez 3 K 60 v.
Pavluša in Nuša — dva škrata. Kolorirana in
kartonirana izdaja. 1 K 60 v.
Podobe iz živalstva. Kolorirane slike s pesmicami.
Broširana 80 v.
Podobe iz živalstva. Leporello - izdaja na močni
lepenki s platnenimi hrbtmi. 1 K 50 v.
Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pes-
micah. Cena kolorirani in kart. izdaji 1 K 60 v.
Vesela družica. Kolorirane slike s pesmicami 70 v.
Vesela mladina. Kolorirane slike s pesmicami.
Broširana 80 v.
Vesela mladina. Leporello - izdaja na močni lepenki
1 K 50 v.
Snegulčica. Kartonirano 1 K 20 v.
Snegulčica. Na lepenki 2 K 40 v.
Drež v podobah. Cena navadni izdaji 40 v.

Predno si nabavite kak pisalni stroj, zahtevajte
prospekt, brezplačno in brezobvezno razkazo-
vanje stroja pri

Zvezni trgovini
V Celju.

Pisalni stroj z vidno pisavo:
L. C. SMITH & BROS

ima: tečaj na krogah pri vozu, tečaj na krogah pri izseku,
tečaj na krogah pri tipkinem dvigalu. 266 — 40

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih
izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh
strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo pri nakupu velike zahteve.
Ako se mudite v Celju, ne zamudite prilike si ogledati ta najpopolnejši pisalni stroj.

Zahtevajte brezplačno razkazovanje
stroja! — Zahtevajte prospekt!

10 letno funkcijsko jamstvo!

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko za-
logo doma žgane slivovke,
tropinoveca, brinoveca, vin-
skega žganja in domačega
konjaka.

Poštno hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

**Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12
... ..

Urađuje se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
... .. dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
... .. glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

pet od sto (5%)

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

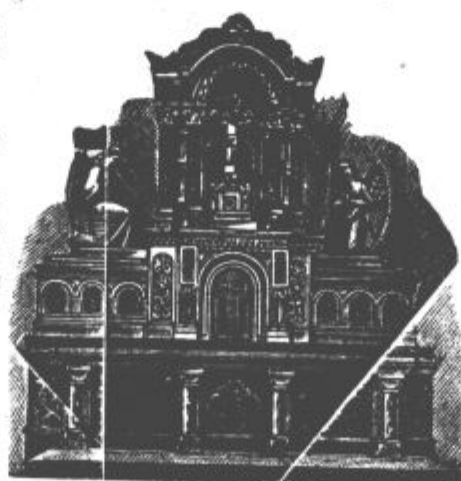
Brzojavi: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnimi
... .. obratom.

izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnice, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
id. iz različnih kamenov in
... .. cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnih
... .. kamnov itd.

Brušenje, poliranje in
strganje kamna s trojl.

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnihih spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in sijenitov na razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Čaprava sidanih ali betoni-
ranih redbinskih grobišč
... .. (rakev).

Tlačenje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
... .. cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
... .. lvanje napisov v iste.